



AAN : Gemeente Gemert-Bakel / Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant

VAN : Agra-Matic; [REDACTED] & [REDACTED]

DATUM : 25 april 2023

LOCATIE : Mathijseind 7 te Bakel

BETREFT : **VOLKSGEZONDHEID EN ENDOTOXINE**



(RISICO'S VOOR DE VOLKSGEZONDHEID)

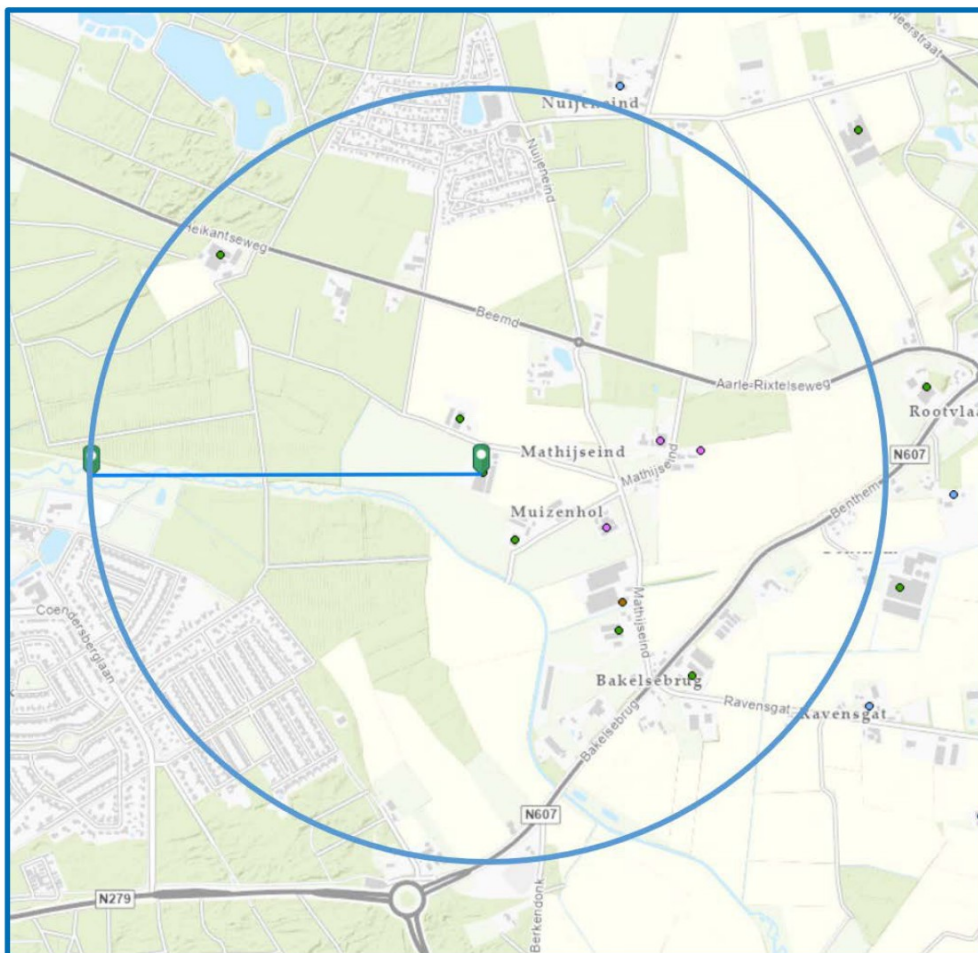
De afgelopen jaren zijn de rapporten "Veehouderij en gezondheid omwonenden" (vanaf nu VGO) gepubliceerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. De onderzoeken daarvoor zijn uitgevoerd in een concentratiegebied van veehouderij: Oost-Brabant en Noord Limburg en is niet representatief aan de omgeving van de bedrijfslocatie. In deze rapporten werden geen duidelijke consistente verbanden gevonden met bedrijven met bepaalde diersoorten (runderen, pluimvee, varkens). Dit wijst op een gemeenschappelijke factor die bij alle veehouderijen aanwezig is. Daarbij is gebleken dat er geen onderscheid gevonden is of het een groter of een kleiner bedrijf betreft.

Stallen stoten via hun ventilatielucht stofdeeltjes uit (fijnstof). Deze stofdeeltjes kunnen endotoxinen bevatten. Endotoxine is een deel van de celwand van bepaalde, zogenaamde Gram-negatieve bacteriën, en worden beschouwd als een algemene marker voor bacteriële blootstelling (Douwes et al., 2003). De endotoxineniveaus zijn gemiddeld circa 50% hoger voor meetlocaties op korte afstand van veehouderijbedrijven (< 250 m) dan op grote afstand van veehouderijbedrijven (> 1.000 m). Concentraties op woonadresniveau zijn circa een factor 10 lager dan de endotoxineconcentraties die op 100 meter van stallen van veehouderijbedrijven gemeten zijn. De jaargemiddelde endotoxineconcentraties zijn relatief laag, maar zijn hoger wanneer de dichtstbijzijnde veehouderij dichterbij is gevestigd of met meer veehouderijen in een straal van 1.000 meter rond de meetlocaties. Aldus het VGO rapport. Voor de blootstelling aan endotoxine is verder wetenschappelijk onderzoek vereist en ontbreekt vooralsnog een wettelijk toetsingskader. Op basis van de op dit moment beschikbare wetenschappelijke bevestigde informatie kan worden geconcludeerd dat geen negatief effect te verwachten is op de volksgezondheid.



Een groter aantal veehouderijen in een gebied kan bijdragen voor de verhoging van de blootstelling. Ook de afstand

tot het dichtstbijzijnde bedrijf, ongeacht het type bedrijf, was niet duidelijk geassocieerd met de longfunctie van omwonenden. Omdat de splines aangeven dat bij hogere bedrijfsdichtheden (> 15-17 bedrijven in een straal van 1.000 meter) associaties worden gevonden, leveren klassieke lineaire regressie analyse of een inter-kwartiel analyse geen significante verbanden op. Er zijn 9 veehouderijen¹ gelegen binnen een straal van 1 kilometer om het bedrijf heen, zie figuur 3. Dit betekent volgens het VGO-rapport dat er geen nadelig effect wordt verwacht voor omwonenden. Verder blijkt steeds uit de VGO-onderzoeken dat bij omwonenden van veehouderijbedrijven minder COPD en (chronische) ziekte aan longen voorkomt.



Figuur 3: Omliggende veehouderijen

Bron: <https://georegister.brabant.nl>

Voor het voorgenomen plan is de dichtstbij liggende (burger)woning gelegen aan Mathijseind 8 op een afstand van circa 186 meter tot de het dichtstbijzijnde emissiepunt. In een straal van 1.000 meter rond de inrichting zijn minder dan 15 veehouderijen gelegen², waardoor er op basis van het VGO-rapport nadelige gevolgen voor de omwonenden mogelijk zijn. Door het toepassen van een emissiearm stalsysteem is er een reductie van fijnstofuitstoot. Dit is gunstig voor de omgeving, omdat er dan ook minder endotoxinen in de lagere fijn stof emissie aanwezig zijn.

¹ Bron: <https://georegister.brabant.nl>

² Bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank>



Met behulp van de in Noord-Brabant beschikbare endotoxine tabel (Erbrink september 2016) is een adviesafstand voor onderhavige locatie bepaald. Kanttekening hierbij is dat de endotoxinetabel gebaseerd is op de gegevens van vleesvarkens. De adviesafstand bedraagt voor de beoogde situatie 126 meter, zie figuur 4. De dichtstbij liggende woning behorende bij een veehouderij ligt op een afstand van circa 137 meter (Mathijseind 6) tot het dichtstbijliggende emissiepunt. De dichtstbij gelegen burgerwoning ligt op een afstand van ca. 186 meter (mathijseind 8). Alle woningen liggen buiten de endotoxine advies afstand.

	vleesvarkens constant		vlsew
	PM10	afstand	afst
	100	50	45
	150	50	69
	300	119	111
	450	139	135
	600	162	152
	800	181	170
	1000	178	183
	1400	190	203
	PM10 invullen (kg/jaar)		berekende afstand (m)
beoogd	388	nvt.	126

Figuur 4: Uitsnede Erbrink, het bepalen van de endotoxine toets afstand

Het bedrijf neemt de volgende maatregelen ten behoeve van de (volks)gezondheid:

- ▶ Bezoekers hebben beperkt toegang tot het bedrijf.
- ▶ Voor bezoekers is er bedrijfskleding aanwezig.
- ▶ In een bedrijfsregister worden bezoekers geregistreerd.
- ▶ Dierenverblijven en erf worden frequent gereinigd.
- ▶ Er is een ongediertebestrijdingsplan om ziekte-insleep te voorkomen.

RISICO'S VOOR DE DIERGEZONDHEID

Er is op onderhavig bedrijf aandacht om een goede gezondheid van de dieren te waarborgen. Bij preventie van dierziekten zijn bedrijfsmanagement en -hygiëne zeer belangrijk. Door het waarborgen van een goed stalklimaat en te werken volgens goede reinigings- en hygiëneprotocollen wordt de ziektedruk op het bedrijf laag gehouden.

Ook dient insleep van dierziekten te worden voorkomen. Bezoekers van het bedrijf hebben geen contact met de dieren in de stal, zodat eventuele besmetting van de dieren wordt voorkomen. Indien bezoek aan de stal nodig is dan worden de stallen betreden met bedrijfseigen kleding en schoeisel.